

KONGRESS 2018

STADGAR

antagna vid PRO:s kongress den 15-17 juni 2018

Gäller fr o m 1 januari 2019

PRO

INNEHÅLL

§ 1 Detta är PRO _____	3
§ 2 PRO:s organisation _____	3
§ 3 Medlemskap _____	4
§ 4 Föreningarna _____	4
§ 5 Samorganisationer _____	8
§ 6 Distrikten _____	11
§ 7 Kongressen _____	15
§ 8 Styrelsen _____	19
§ 9 PRO:s folkhögskola _____	20
§ 10 Representantskapet _____	20
§ 11 Riksorganisationens kansli _____	22
§ 12 Ekonomisk förvaltning _____	22
§ 13 Revision _____	22
§ 14 Överklagande _____	23
§ 15 Stadgeändring _____	24
§ 16 Upplösning _____	24

STADGAR FRÅN OCH MED 1 JANUARI 2019

§ 1

Detta är PRO

Pensionärernas riksorganisation, PRO, är en intresseorganisation för Sveriges pensionärer. PRO är en självständig, partipolitiskt och religiöst obunden organisation. PRO medverkar till att stärka demokratiska värden och ett medmänskligt synsätt i Sverige och tar tillvara pensionärernas intressen. PRO som organisation är öppen för nya idéer och verksamheter i en föränderlig värld.

PRO:s värdegrund:

- Vi verkar för ett samhälle där medborgarna har ekonomisk trygghet, där det finns god vård och omsorg och där livsmiljön är trygg och stimulerande.
- Vi vill att solidaritet och rättvisa ska vara grunden för medborgarnas gemensamma, politiska arbete.
- Vi ska motverka åldersdiskriminering, främlingsfientlighet och all annan diskriminering och främja personliga möten oavsett ursprung.

PRO:s uppgifter

- Vi är en mötesplats för gemenskap, samvaro och livslångt lärande för Sveriges alla pensionärer.
- Vi ska påverka politiska organ och andra beslutsfattare för att tillvarata pensionärernas intressen.
- Vi ska öka pensionärernas inflytande.

§ 2

PRO:s organisation

PRO består av

- Förening
- Samorganisation/samrådsgrupp
- Distrikt
- Riksorganisationen

§ 3

Medlemskap

MOM 1 Att erhålla medlemskap

Alla som har någon form av pension eller motsvarande är välkomna som medlemmar i PRO. Detsamma gäller samboende med medlem. När det behövs beslutar riksorganisationens styrelse om innebörden av detta.

MOM 2 Medlemskap i förening

Medlemsavgift betalas till den förening eller de föreningar medlemmen tillhör, till distriktet och till riksorganisationen. Riksorganisationens styrelse beslutar på vilket sätt avgiften ska betalas.

Medlemskap gäller för ett år i taget. Medlem som inte betalar sin medlemsavgift utesluts. Sådan medlem kan återfå medlemskap när avgiften för föregående år har betalats.

I övrigt ska uteslutning ur PRO endast ske i undantagsfall. Det krävs att medlemmen allvarligt skadat PRO. Uteslutning beslutas av riksorganisationens styrelse. Uteslutning kan överklagas till representantskapet senast 30 dagar efter att medlemmen fått meddelande om uteslutningen.

§ 4

Föreningarna

MOM 1 Uppgift

Föreningarna har följande uppgifter:

- Sammanhållning och stöd mellan olika pensionärsgenerationer.
- Gemenskap mellan medlemmarna.
- Verksamhet som tillvaratar medlemmarnas intresse i samhällsfrågor och leder till aktiviteter.
- Studier, friskvård och kulturell verksamhet.
- Bidra till att driva pensionärernas intressefrågor och verka för att öka pensionärernas inflytande.
- Medlemsvård och medlemsrekrytering.

Förening omfattar geografiskt område eller intresseområde. Förening ska alltid tillhöra visst distrikt och har sitt säte i viss kommun. Så kallad konceptförening/förening inom intresseområde med medlemmar från flera kommuner behöver inte tillhöra samorganisation, utan kan organiseras direkt under distriktet. I sådant fall är sätet distriktsexpeditionen.

Föreningars anslutning till riksorganisationen sker genom distrikt. Förening har skyldighet att följa riksorganisationens stadgar och de beslut som fattas av dess kongress, styrelse och representantskap, beslut som fattas av distriktets årsmöte, höstmöte och styrelse, samt av samorganisationens årsmöte, höstmöte och styrelse.

MOM 2 Årsmöte

Årsmöte hålls under första kvartalet och följande regler gäller då:

- Kallelse till årsmöte ska vara ute senast 14 dagar före.
- Kallelsen ska ange vilka frågor som ska behandlas.
- Motion till årsmötet kan inlämnas av föreningens medlemmar vid den tid som styrelsen beslutar.
- Styrelse med ersättare och revisorer med ersättare ska väljas.
- Antalet styrelseledamöter och ersättare till styrelsen beslutas av årsmötet och ersättare kan vara noll.
- Styrelsens och revisorernas berättelser ska behandlas och ställning ska tas till frågan om ansvarsfrihet för styrelsen. Revisorerna ska kallas till årsmötet.
- Verksamhetsberättelsen ska vara undertecknad av styrelsens samtliga ledamöter. I verksamhetsberättelsen ingår resultaträkning och in- och utgående balansräkning. Redovisningen ska följa god redovisningssed. Räkenskapsår är kalenderåret.
- Årsmötet tillsätter en valberedning på minst tre personer, av vilka en ska vara sammankallande. Årsmötet ska besluta om eventuella arvoden och övriga ersättningar.
- Årsmötet eller höstmötet (se nedan) ska fastställa medlemsavgift till föreningen. Avgiftens storlek meddelas till PRO:s kansli senast den 15 november.
- I kommuner med endast en förening ska årsmötet eller höstmötet (se nedan) utse ledamöter och ersättare i kommunens pensionärsråd, KPR, för kommunens mandatperiod. Valbar till pensionärsråd ska vara mantalsskriven i kommun och medlem i berörd PRO-förening där uppdraget i KPR ska utföras.

MOM 3 Höstmöte

Höstmöte hålls i oktober-november. Följande regler gäller då:

- Kallelse till höstmöte ska vara ute senast 14 dagar före.
- Kallelsen ska ange vilka frågor som ska behandlas.
- Styrelsens förslag till verksamhetsplan och budget fastställs.
- Se även MOM 2, de två sista punkterna.

MOM 4 Regler för omröstning

Vid årsmöte, höstmöte och andra föreningsmöten som protokollförs fattas beslut med en röstmajoritet som är mer än hälften av de röster som avgetts. Omröstning är öppen. Vid val ska dock slutna omröstning ske när så begärs. Vid omröstning, som inte avser val, ska vid lika röstetal gälla det förslag som biträds av ordföranden om denne är röstberättigad. Är ordföranden inte röstberättigad, avgör lotten. Vid val ska i händelse av lika röstetal lotten avgöra. Rösträtt får inte överlåtas.

MOM 5 Styrelsen

Styrelsen ska bestå av minst fem ledamöter. Antalet ledamöter ska bestå av ett ojämnt antal. Av dessa väljs ordförande, sekreterare, kassör och studieorganisatör av årsmötet särskilt.

Övriga funktioner fördelar styrelsen inom sig.

Antalet ersättare beslutas av årsmötet och kan vara noll. De inträder vid ledamots förhinder eller avgång i den ordning de blivit valda.

Mandattiden för ersättare är ett år. Årsmötet kan besluta att mandattiden ska vara två år och att ledamöterna ska avgå växelvis.

Om ordföranden eller kassören avgår under mandattiden ska höstmötet eller annat protokollfört föreningsmöte snarast genomföra nyval.

Beslut i styrelsen kräver att mer än hälften av tjänstgörande ledamöter är eniga.

Styrelsen kan inom sig utse ett arbetsutskott. Ordföranden ska ingå. Antalet ledamöter i arbetsutskottet ska vara mindre än hälften av styrelsens ledamöter. Styrelsen fastställer arbetsutskottets befogenheter.

MOM 6 Firmatecknare

Föreningens styrelse utser de personer som ska teckna föreningens firma. Firmateckning ska för att vara giltig verkställas av två personer i förening. Styrelsen fastställer attest- och delegationsordning.

MOM 7 Medelsplacering

Placering av föreningens tillgångar och förvaring av värdehandlingar beslutas av styrelsen. Placering är endast tillåten i bank eller motsvarande kreditinstitut som står under Finansinspektionens kontroll.

MOM 8 Revision

Två revisorer utses samt ersättare för dessa. Ersättarna inträder vid revisors förhinder eller avgång i den ordning de blivit valda. Revisorernas uppgift är att granska styrelsens verksamhet och förvaltning samt föreningens räkenskaper.

Revisionsberättelse lämnas till styrelsen inom en månad efter den dag verksamhetsberättelse med resultat- och balansräkning blivit tillgänglig för granskning. Revisionsberättelsen ska ta ställning till om resultaträkningen och balansräkningen kan fastställas samt om styrelsens ledamöter kan beviljas ansvarsfrihet för det kalenderår revisionen omfattar. Har styrelsen i verksamhetsberättelsen lämnat förslag till disposition av resultatet ska revisionsberättelsen även ta ställning till detta förslag.

Mandattiden för revisorerna beslutas av årsmötet.

Revisorerna ska ges möjlighet att närvara vid styrelsemöten.

Distriktet har rätt att företa revision i förening.

MOM 9 Sammanslagning av föreningar

Förslag till sammanslagning av föreningar ska behandlas på medlemsmöte i samtliga föreningar det berör. I kallelse till mötet ska uppges vilka ärenden som står på dagordningen.

Om en majoritet av mötesdeltagarna är emot en sammanslagning kan sammanslagning inte ske. Beslut om sammanslagning ska ske i samråd med distriktets styrelse och ska meddelas riksorganisationens styrelse.

Vid sammanslagning av föreningar ska ansökan ske av nytt organisationsnummer hos Skattemyndigheten.

MOM 10 Upplösning

Förslag till upplösning av förening ska behandlas på två på varandra följande möten. Det ena mötet ska vara årsmöte. I kallelserna till mötena ska uppges vilka ärenden som står på dagordningen. Om antalet röster mot upplösning är minst tio vid båda mötena kan upplösning inte ske.

Beslut om upplösning ska ske i samråd med distriktets styrelse och ska meddelas riksorganisationens styrelse. Först efter tillstyrkan av riksorganisationens styrelse kan upplösningen verkställas. Om föreningen upplöses tillfaller dess handlingar och tillgångar distriktet. Om förening trots uppmaning inte fullgör sina skyldigheter mot PRO eller vägrar att följa stadgarna eller med stöd av stadgarna fattade beslut kan riksorganisationens styrelse besluta om föreningens upplösande.

§ 5

Samorganisationer

MOM 1 Samarbete kommunvis

I kommuner där det finns mer än en PRO-förening krävs i olika sammanhang samarbete mellan föreningarna. I kommun med fler än en förening ska samorganisation bildas. Samorganisation har följande uppgifter:

- Ta initiativ och driva pensionärernas intressefrågor samt verka för att pensionärernas inflytande stärks i kommunen.
- Besluta om representation i kommunala pensionärsrådet och annan verksamhet beträffande kommunala angelägenheter.
- Verka för att nya föreningar bildas.
- Andra uppgifter är gemensamma aktiviteter som studier, medlemsrekrytering och medlemsvård.
- Samorganisationen har skyldighet att följa riksorganisationens stadgar och de beslut som fattas av dess kongress, styrelse och representantskap samt av distriktets årsmöte, höstmöte och styrelse.

MOM 2 Årsmöte

Årsmöte hålls senast i april.

- Kallelse ställs till föreningarna och ska utgå senast tre veckor före mötet.
- Fråga som förening vill ta upp på mötet ska anmälas till samorganisationens styrelse, senast 14 dagar före mötet.
- Varje förening utser två ombud till årsmötet och ersättare för dessa.
- Årsmötet väljer styrelse och revisorer och i båda fallen ersättare för dessa.
- Årsmötet behandlar styrelsens och revisorernas berättelser samt tar ställning till ansvarsfrihet för styrelsen. Revisorerna ska kallas till årsmötet.
- Årsmötet tillsätter valberedning på minst tre personer, av vilka en ska vara sammankallande.
- Årsmötet alternativt höstmötet ska utse ledamöter och ersättare i kommunens pensionärsråd, KPR, per mandatperiod.
- Valbar till pensionärsråd ska vara mantalsskriven i kommun och medlem i berörd PRO-förening där uppdraget som ledamot i KPR ska utföras.
- Styrelsen lämnar verksamhetsberättelse till årsmötet. Den ska undertecknas av hela styrelsen. Berättelsen ska innehålla resultaträkning samt in- och utgående balansräkning. Verksamhetsberättelsen ska vara tillgänglig för föreningarna och därmed för ombuden en vecka före mötet. Räkenskapsår är kalenderåret.

MOM 3 Höstmöte

Höstmötet hålls under oktober-november.

- Varje förening utser två ombud till höstmötet och ersättare för dessa.
- Höstmötet ska fastställa budget och verksamhetsplan samt föreningarnas medlemsavgift till samorganisationen för det kommande verksamhetsåret.
- Medlemsavgift erläggs för det antal huvudmedlemmar föreningen hade 31 december året innan avgiften ska gälla.
- Höstmötet alternativt årsmötet ska utse ledamöter och ersättare i kommunens pensionärsråd, KPR.

Förslag till budget och verksamhetsplan ska vara ombuden tillhanda senast en vecka före mötet.

MOM 4 Regler för omröstning

Vid årsmöte, höstmöte och andra protokollförda möten i samorganisationen fattas beslut med en röstmajoritet som är mer än hälften av de röster som avgetts. Omröstning är öppen. Vid val ska dock slutet omröstning ske när så begärs. Vid omröstning, som inte avser val, ska vid lika röstetal gälla det förslag som biträds av ordföranden om denne är röstberättigad. Är ordföranden inte röstberättigad, avgör lotten. Vid val ska i händelse av lika röstetal lotten avgöra. Rösträtt får inte överlåtas.

Rösträtt har valda ombud och styrelsens ledamöter. Styrelsen har inte rösträtt i frågor som avser ansvarsfrihet.

MOM 5 Styrelsen

Styrelsen består av ordförande, kassör och sekreterare, som utses av årsmötet, samt det övriga antalet ledamöter som årsmötet beslutar. Antalet ledamöter ska bestå av ett ojämnt antal. Antalet ersättare beslutas av årsmötet och kan vara noll. De inträder vid ledamots förhinder eller avgång i den ordning de blivit valda. Styrelsen utser inom sig andra funktionärer än ordförande, kassör och sekreterare.

Mandattiden för ersättare är ett år. Årsmötet kan besluta att mandattiden ska vara två år och att ledamöterna ska avgå växelvis.

Om ordföranden eller kassören avgår under mandattiden ska nyval genomföras på extra, protokollfört, ombudsmöte.

Beslut i styrelsen kräver att mer än hälften av tjänstgörande ledamöter är eniga.

Arbetsutskott kan utses. Det ska bestå av mindre än hälften av styrelsens ledamöter. Styrelsen fastställer arbetsutskottets befogenheter.

MOM 6 Firmatecknare

Styrelsen utser de personer som ska teckna samorganisationens firma. Firmateckning ska för att vara giltig verkställas av två personer i förening. Styrelsen fastställer attest- och delegationsordning.

MOM 7 Medelsplacering

Placering av samorganisationens tillgångar och förvaring av värdehandlingar beslutas av styrelsen. Placering är endast tillåten i bank eller motsvarande kreditinstitut som står under Finansinspektionens kontroll.

MOM 8 Revision

Två revisorer utses samt ersättare för dessa. Ersättarna inträder vid revisors förhinder eller avgång i den ordning de blivit valda. Revisorernas uppgift är att granska styrelsens verksamhet och förvaltning samt samorganisationens räkenskaper.

Revisionsberättelse lämnas till styrelsen inom en månad efter den dag verksamhetsberättelse med resultat- och balansräkning blivit tillgänglig för granskning. Revisionsberättelsen ska ta ställning till om resultaträkningen och balansräkningen kan fastställas samt om styrelsens ledamöter kan beviljas ansvarsfrihet för det kalenderår revisionen omfattar. Har styrelsen i verksamhetsberättelsen lämnat förslag till disposition av resultatet ska revisionsberättelsen även ta ställning till detta förslag.

Mandattiden för revisorerna beslutas av årsmötet.

Revisorerna ska ges möjlighet att närvara vid styrelsemöten.

Distriktsstyrelsen har rätt att företa revision i samorganisation.

MOM 9 Alternativ form för samarbete

Föreningar inom en kommun kan gemensamt ansöka, hos distriktets styrelse, om alternativ form för samarbete. Distriktets styrelse ska informera riksorganisationens styrelse.

Vid övergång till samrådsgrupp fördelas tillgångarna mellan berörda föreningar i förhållande till medlemsantalet.

De föreningar som bildar samrådsgrupp ska forma verksamheten i samråd med distriktsstyrelsen.

Samrådsgrupp ska utse ansvarig som tillika är kontaktperson.

MOM 10 Upplösning

Samorganisation kan endast upphöra med sin verksamhet, efter yttrande av distriktsstyrelsen och riksorganisationens styrelse medger det. Vid upphörande fördelas tillgångarna mellan de berörda föreningarna i förhållande till medlemsantalen.

§ 6

Distrikten

MOM 1 Verksamhet

Distrikten omfattar föreningar och samorganisationer/samrådsgrupper inom områden som fastställs av riksorganisationens styrelse.

Distrikten har följande uppgifter:

- Driva pensionärernas intressefrågor och verka för att stärka pensionärernas inflytande.
- Främja ett nära samarbete mellan distriktet, samorganisationer/samrådsgrupp och föreningar och genomföra gemensam verksamhet och aktiviteter.
- Bidra till en positiv medlemsutveckling och medverka till att nya föreningar bildas.
- Bidra till att utveckla och stödja samorganisationer/samrådsgrupper och föreningar.
- Fastställa föreningarnas verksamhetsområden i samråd med samorganisationen där sådan finns.

Distrikten ska följa riksorganisationens stadgar och de beslut som fattas av kongressen, riksorganisationens styrelse och representantskapet.

MOM 2 Årsmöte

Årsmöte hålls senast i april. Följande regler gäller då:

- Kallelse samt förslag till dag- och arbetsordning för årsmötet utfärdas skriftligt av distriktsstyrelsen senast tre månader i förväg. Handlingar som ska behandlas på årsmötet ska vara ombuden tillhanda senast 10 dagar före årsmötet.
- Varje förening som tillhör distriktet har rätt att upp till 200 medlemmar utse ett ombud. Förening med mer än 200 medlemmar har därutöver rätt att utse ett ombud för varje påbörjat 200-tal medlemmar. Förening kan dock representeras av högst fem ombud.

- Ersättare väljs i samma antal som ombud.
- Representationen grundar sig på medlemsantalet 31 december året före årsmötet.
- Dispens från ovan nämnda bestämmelser för representation kan beslutas av riksorganisationens styrelse efter framställning av distrikt.
- Styrelsens ledamöter ska vara närvarande vid årsmötet och har yttrande- och förslagsrätt i alla frågor samt rösträtt i de frågor som inte avser ansvarsfrihet.
- Revisorerna ska kallas till årsmötet och har yttrande- och förslagsrätt.
- Samorganisation har rätt att närvara vid årsmötet med en representant som har yttrande- och förslagsrätt.
- Motion till årsmötet kan väckas av medlem som tillhör förening i distriktet, av föreningsstyrelse. Motion från enskild medlem ska behandlas av föreningsstyrelsen som avger eget yttrande.
- Motion ska vara distriktets styrelse tillhanda senast vid tidpunkt som distriktsstyrelsen beslutar.
- Årsmötet eller höstmötet (se nedan) ska fastställa medlemsavgift till distriktet. Avgiftens storlek meddelas till PRO:s kansli senast den 15 november.
- Årsmötet väljer styrelse, revisorer och ersättare för dessa. Antalet styrelseledamöter och ersättare beslutas av årsmötet.
- Styrelsens resultat- och balansräkning ska fastställas och revisorernas berättelse ska behandlas och ställning ska tas till frågan om ansvarsfrihet för styrelsen.
- Årsmötet tillsätter en valberedning på minst tre ledamöter, av vilka en ska vara sammankallande. Valberedningen ska skriftligen ta kontakt med föreningarna för att få in nomineringar.
- Årsmötet ska besluta om eventuella arvoden och övriga ersättningar.
- De år PRO håller ordinarie kongress ska årsmötet välja ombud till kongressen. Valet sker i enlighet med bestämmelserna i § 7 och av riksorganisationens styrelse utfärdade föreskrifter. Valet av ombud förbereds av valberedningen som är utsedd året innan kongress.
- Årsmötet väljer ledamot (ledamöter) till PRO:s representantskap i enlighet med bestämmelserna i § 10 och av riksorganisationens styrelse utfärdade föreskrifter.
- Årsmötet eller höstmötet utser ledamöter och ersättare till landstingets och regionens pensionärsråd eller motsvarande för mandatperioden. Valbar till pensionärsråd ska vara mantalsskriven i län där uppdraget som ledamot i LPR eller RPR ska utföras.

- Pensionärsrådets ledamöter ska inge rapport över verksamheten till distriktsstyrelsen. Rapporten ska ingå i verksamhetsberättelsen.
- Verksamhetsberättelsen ska vara undertecknad av styrelsens samtliga ledamöter. I verksamhetsberättelsen ingår resultaträkning och in- och utgående balansräkning. Redovisningen ska följa god redovisningssed. Räkenskapsår är kalenderåret.

MOM 3 Höstmöte

Höstmötet hålls i oktober eller november.

- Kallelse samt förslag till dag- och arbetsordning för höstmötet utfärdas skriftligt av distriktsstyrelsen senast två månader i förväg.
- Handlingar som ska behandlas på höstmötet ska vara ombuden tillhanda senast 10 dagar före höstmötet.
- Höstmötet behandlar styrelsens förslag till verksamhetsplan och budget för nästa kalenderår.
- Vidare fastställer höstmötet medlemsavgift till distriktet, om inte årsmötet redan gjort det, och andra inkomna förslag.
- För höstmötet gäller i tillämpliga delar samma regler som för årsmötet.

MOM 4 Extra distriktsmöte

Extra distriktsmöte, d.v.s. annat än årsmötet och höstmötet, hålls då riksorganisationens styrelse så beslutar för behandling av viss fråga. Vidare kan minst en tredjedel av distriktets föreningar kräva distriktsmöte för behandling av viss fråga. Extra distriktsmöte kan också hållas när distriktsstyrelsen finner det lämpligt. Kallelse samt förslag till dag- och arbetsordning till extra distriktsmöte utfärdas skriftligt av distriktsstyrelsen senast två veckor före mötet.

För extra distriktsmöte gäller i tillämpliga delar samma regler som för årsmötet.

MOM 5 Regler för omröstning

Vid årsmöte, höstmöte och andra distriktsmöten som protokollförs fattas beslut med en röstmajoritet som är mer än hälften av de röster som avgetts. Omröstning är öppen. Vid val ska dock slutet omröstning ske när så begärs. Vid omröstning, som inte avser val, ska vid lika röstetal gälla det förslag som biträds av ordföranden om denne är röstberättigad. Är ordföranden inte röstberättigad, avgör lotten. Vid val ska i händelse av lika röstetal lotten avgöra. Rösträtt får inte överlåtas.

MOM 6 Distriktsstyrelsen

Distriktsstyrelsen leder verksamheten i distriktet i överensstämmelse med höstmötets och årsmötets beslut. Distriktsstyrelsen är under verksamhetsåret distriktets beslutande organ.

Distriktsstyrelsen utser distriktsansvariga för olika verksamheter i den mån årsmötet inte redan gjort det.

Distriktsstyrelsen ska bestå av minst sju och högst 11 ledamöter. Antalet ledamöter ska bestå av ett ojämnt antal.

Ordförande, kassör, sekreterare och studieorganisatör väljer årsmötet särskilt. Övriga funktioner fördelar styrelsen inom sig.

Antalet ersättare ska vara minst tre och högst nio. De inträder vid ledamots förhinder eller avgång i den ordning årsmötet beslutat. Mandattiden för ersättare är ett år.

Årsmötet kan besluta att mandattiden ska vara två år och att ledamöterna ska avgå växelvis.

Om ordföranden eller kassören avgår under mandattiden ska höstmötet eller annat protokollfört möte snarast genomföra nyval.

Beslut i styrelsen kräver att mer än hälften av tjänstgörande ledamöter är eniga.

Styrelsen kan inom sig utse ett arbetsutskott. Ordföranden ska ingå.

Antalet ledamöter i arbetsutskottet ska vara mindre än hälften av styrelsens ledamöter. Styrelsen fastställer arbetsutskottets befogenheter.

Distriktsstyrelsen beslutar om anställning av personal på distriktets expedition. Inrättande av ny tjänst som ombudsman kan endast ske efter beslut av distriktsmöte.

MOM 7 Firmatecknare

Distriktsstyrelsen utser de personer som ska teckna föreningens firma. Firmateckning ska för att vara giltig verkställas av två personer i förening. Styrelsen fastställer attest- och delegationsordning.

MOM 8 Medelsplacering

Placering av distriktets tillgångar och förvaring av värdehandlingar beslutas av distriktsstyrelsen. Placering är endast tillåten i bank eller motsvarande kreditinstitut som står under Finansinspektionens kontroll.

MOM 9 Revision

Distriktets redovisning ska ske i överensstämmelse med allmänna bokföringsgrunder och med iakttagande av god redovisningssed. Distriktets räkenskaper avslutas per kalenderår.

Två revisorer utses samt två ersättare för dessa. Ersättarna inträder vid revisors förhinder eller avgång i den ordning de blivit valda.

Revisorernas uppgift är att granska styrelsens verksamhet och förvaltning samt distriktets räkenskaper.

Revisionsberättelse lämnas till styrelsen inom en månad efter den dag årsredovisningen blivit tillgänglig för granskning. Revisionsberättelsen ska ta ställning till om resultaträkningen och balansräkningen kan fastställas samt om styrelsens ledamöter kan beviljas ansvarsfrihet för det kalenderår revisionen omfattar. Har styrelsen i verksamhetsberättelsen lämnat förslag till disposition av resultatet ska revisionsberättelsen även ta ställning till detta förslag.

Årsmötet kan besluta att mandattiden ska vara två år och att revisorerna ska avgå växelvis.

Mandattiden för ersättare är ett år.

Revisorerna ska ges möjlighet att närvara vid styrelsemöten.

Riksorganisationen har rätt att företa revision i distrikt.

MOM 10 Upplösning

Riksorganisationens styrelse beslutar om distrikt ska upphöra med sin verksamhet. Om distrikt i strid mot dessa stadgar lämnar riksorganisationen eller verksamheten upphör tillfaller dess tillgångar och handlingar Pensionärernas riksorganisation.

§ 7

Kongressen

MOM 1 Högsta beslutande organ

Kongressen är riksorganisationens högsta beslutande organ.

MOM 2 Ordinarie kongress

Ordinarie kongress sammanträder vart fjärde år på tid och plats som bestäms av representantskapet. Representantskapet kan även besluta att under kongressår ställa in sitt årsmöte. I så fall sker separat behandling av riksorganisationens

verksamhetsberättelse med redovisning för det senaste räkenskapsåret på kongressen. Dessutom ska i detta fall riksorganisationens verksamhetsberättelse och budget för det kommande året beslutas på representantskapets höstmöte.

MOM 3 Kallelse till kongress

Kallelse till ordinarie kongress utfärdas av riksorganisationens styrelse minst tolv månader före kongressen. Kallelse sänds till samtliga distrikt, föreningar och samorganisationer.

MOM 4 Kongressens sammansättning

Kongressen består av 200 ombud från distrikten, 40 representantskapsledamöter och 11 styrelseledamöter.

Vid kongressen har styrelsens och representantskapets ledamöter yttrande- och förslagsrätt i alla frågor samt rösträtt i de frågor som inte avser ansvarsfrihet för den föregående kongressperiodens förvaltning.

Riksorganisationens revisorer ska kallas till kongressen och har yttrande- och förslagsrätt.

MOM 5 Kongressombudens fördelning

Fördelning av kongressombud på distrikt görs av styrelsen på grundval av medlemsantalet 31 december året före kongressen. Ombuden fördelas på distrikten genom proportionell beräkningsmetod varvid uppkommande restmandat fördelas efter resterande röstsiffrors storlek.

MOM 6 Val av ombud och ersättare till kongress

Val av ombud äger rum vid distriktens årsmöten samma år som kongressen hålls.

Valbar till kongressombud eller ersättare är medlem som tillhör förening inom respektive distrikt med undantag för ledamöter i riksorganisationens styrelse och representantskap, riksorganisationens revisorer samt i organisationen anställda.

Ersättare ska väljas i det antal som distriktsstyrelsen beslutar. Ersättarna inträder i den ordning de blivit valda.

Vid förfall för samtliga ersättare utser distriktsstyrelsen nytt kongressombud och meddelar skriftligt detta till riksorganisationens styrelse.

MOM 7 Anmälan av kongressens ombud

Distriktet insänder handling till riksorganisationen över vilka kongressombud och ersättare som utsetts. Närmare anvisningar om detta och i övrigt om val av kongressombud utfärdas av riksorganisationen.

MOM 8 Motion till kongress

Motion till kongress kan väckas av medlem i förening, samt föreningsstyrelse, samorganisationsstyrelse och distriktsstyrelse. Motion från förening, ska efter behandling på medlemsmöte eller styrelsemöte insändas till distriktsstyrelsen som ska avge eget yttrande. Motion från enskild medlem ska inges till föreningsstyrelsen. Efter behandling på föreningsmöte insänds motionen med till- eller avstyrkande till distriktsstyrelsen.

Motion och distriktsstyrelsens förslag till yttrande ska behandlas på års- eller höstmöte.

Motion och distriktets yttrande insändes till ordinarie kongress och ska vara riksorganisationens styrelse tillhanda senast sex månader före kongressen.

Styrelsen sammanställer motionerna och lämnar utlåtanden. Styrelsen har också rätt att lägga fram egna förslag till kongressen.

Motioner med distriktets yttrande samt styrelsens utlåtanden och särskilda förslag tillställs kongressombuden senast en månad före kongressen.

Samtidigt tillställs ombuden styrelsens förslag till dag- och arbetsordning.

MOM 9 Behandling av ärenden vid kongress

Styrelsen ska förelägga ordinarie kongress avgivna verksamhetsberättelser med årsredovisningar under den tid som den gångna kongressperioden omfattar.

Revisorerna ska till ordinarie kongress avge revisionsberättelse över styrelsens förvaltning under den gångna kongressperioden med till- eller avstyrkande av ansvarsfrihet. Kongressen tar ställning till ansvarsfrihet för styrelsen för den gångna kongressperioden.

Medlemsavgiften till riksorganisationen ska beslutas av kongressen.

Kongressen utser valberedning bestående av fem ledamöter och fem ersättare. Valberedningen förbereder de val som ordinarie kongress ska förrätta. Valberedningen ska meddela samtliga organisationer under vilken tid nominering äger rum. Nomineringen avslutas vid kongressen. Valberedningen förbereder även fyllnadsval som ska förrättas av representantskapet.

MOM 10 Val vid kongress

Ordinarie kongress förrättar följande val:

- Ordförande för riksorganisationen
- Ledamöter och ersättare i styrelsen
- Revisorer och ersättare
- Ledamöter och ersättare i valberedningen

MOM 11 Regler för omröstning

Kongressen fattar beslut med en röstmajoritet som är mer än hälften av de röster som avgetts. Omröstning är öppen. Vid val ska dock slutet omröstning ske när så begärs. Vid omröstning, som inte avser val, ska vid lika röstetal gälla det förslag som biträds av ordföranden om denne är röstberättigad. Är ordföranden inte röstberättigad, avgör lotten. Vid val ska i händelse av lika röstetal lotten avgöra. Rösträtt får inte överlåtas.

MOM 12 Ersättning och traktamente för kongressdeltagare

Kongressen fastställer traktamenten samt grunderna för resekostnadsersättning till deltagarna på kongressen.

MOM 13 Extra kongress

Då särskilda skäl föreligger kan styrelsen efter beslut av representantskapet inkalla extra kongress. Extra kongress ska dock inkallas då minst en tredjedel av riksorganisationens föreningar begär det.

Regler för ombudsval fastställs av representantskapet.

Extra kongress kan endast behandla den fråga eller de frågor som föranlett kongressens inkallande. Kallelse till extra kongress utfärdas av styrelsen minst två månader före kongressen. Kallelse sänds till samtliga distrikt, föreningar och samorganisationer. Styrelsen bestämmer om motionstid.

Beträffande rösträtt, röstning och beslut vid extra kongress gäller vad som ovan sagts beträffande ordinarie kongress.

Kongressen fastställer traktamente samt grunderna för resekostnadsersättning till deltagarna i kongressen.

§ 8

Styrelsen

MOM 1 Sammansättning och uppgifter

Styrelsen leder riksorganisationens verksamhet i överensstämmelse med stadgarna och övriga beslut som kongressen har fattat. Styrelsen är mellan kongresserna riksorganisationens högsta beslutande organ, där inte beslutanderätten för i § 10 angivna fall tillkommer representantskapet.

Styrelsen består av ordföranden samt tio andra ledamöter varav en är personalrepresentant. Ordföranden och nio andra ledamöter utses av kongressen medan personalrepresentanten utses av personalens fackliga organisation. Styrelsen utser inom sig vice ordförande vars uppgift är att fungera som ordförande vid förfall för den kongressvalda ordföranden.

Om ordföranden avgår under kongressperioden ska representantskapet utse efterträdare.

För de nio styrelseledamöter som utöver ordföranden väljs av kongressen väljs fem ersättare. Ersättarna inträder i styrelsen vid förfall för ordinarie ledamot i den ordning de blivit valda. Samtliga ersättare kallas till styrelsemötena och har yttrande- och förslagsrätt. Om under kongressperioden ersättare blivit ordinarie ledamot eller ersättarplats annars blivit vakant utses ny ersättare av representantskapet. Ersättare för personalrepresentanten utses av personalens fackliga organisation.

Beslut i styrelsen kräver att mer än hälften av ledamöterna är eniga.

MOM 2 Arbetsutskott

Styrelsen utser arbetsutskott bestående av ordföranden, vice ordföranden samt en övrig styrelseledamot. En av styrelseledamöterna utses till ersättare.

Arbetsutskottet förbereder styrelsens sammanträden. Arbetsutskottet handlägger, på uppdrag av styrelsen, löpande ärenden av allmän administrativ och ekonomisk art samt övriga ärenden i vilka styrelsen för varje enskilt fall fattar delegeringsbeslut.

Beslut i arbetsutskottet kräver att alla ledamöter är eniga. Arbetsutskottet ska föra beslutsprotokoll vilket biläggs styrelsens protokoll.

MOM 3 Arvode

Styrelsens arvode beslutas av kongressen efter förslag från valberedning.

Utöver styrelsearvodet kan ett särskilt arbetsarvode för ordföranden eller annan styrelseledamot beslutas av styrelsen i samråd med valberedning. Sådant beslut ska rapporteras till representantskapet vid nästa möte.

§ 9

PRO:s folkhögskola

MOM 1 Organisation

PRO:s Folkhögskola drivs som en ideell förening, vars stadgar fastställs av dess årsmöte. PRO-distrikt och närstående pensionärsorganisationer kan bli medlemmar i föreningen.

MOM 2 PRO:s inflytande

PRO riksorganisation är huvudintressent för PRO:s folkhögskola. PRO nominerar ordförande för föreningen och majoriteten av föreningens styrelseledamöter ska hämtas från PRO och PRO-distrikten som är medlemmar i föreningen. PRO riksorganisation nominerar också sammankallande i valberedningen, dessa frågor framgår också av Folkhögskolans stadgar.

§ 10

Representantskapet

MOM 1 Representantskapets uppgifter

Representantskapet har följande uppgift:

- Fastställa nästföljande års budget och verksamhetsplan.
- Godkänna verksamhetsberättelse och resultaträkning för föregående år.
- Behandla revisorernas granskning av kongressbeslutens genomförande.
- Vara ett viktigt, aktivt rådgivande organ för riksorganisationens verksamhet och samspelet med distrikten.

MOM 2 Representantskapets sammansättning

Representantskapet består av 40 ledamöter fördelade på distrikten proportionellt efter medlemsantalet, dock högst tre per distrikt. Styrelsen gör fördelningen efter medlemsantalen den 31 december det år kongress hålls.

Distriktsordförande ska tillhöra representantskapet. Om distriktsordförande är ledamot av riksorganisationens styrelse ska distriktets årsmöte utse annan person att vara ledamot i representantskapet.

Styrelsens ledamöter ska vara närvarande vid representantskapets sammanträden och har yttranderätt, förslagsrätt och rösträtt i frågor som inte gäller ansvarsfrihet. Revisorerna ska kallas till representantskapets sammanträden och har yttrande- och förslagsrätt.

MOM 3 Representantskapets sammanträde

Representantskapet håller minst ett möte under året. Kallelse ska utfärdas av styrelsen senast en månad i förväg. Dagordning och beslutsunderlag ska vara ledamöterna och revisorerna tillhanda senast 14 dagar före sammanträdet.

Riksorganisationens styrelse föreslår presidium. Representantskapet utser presidiet.

Extra sammanträde hålls då styrelsen finner det lämpligt eller då minst hälften av representantskapets ledamöter skriftligt begär det för behandling av viss fråga. Kallelse till extra sammanträde ska utfärdas av styrelsen minst två veckor i förväg.

MOM 4 Behandling av ärenden

Vid representantskapets möte behandlas styrelsens verksamhetsberättelse med årsredovisning för föregående kalenderår och revisionsberättelsen. Även verksamhetsplan och budget för kommande verksamhetsår ska beslutas av representantskapets möte. Verksamhetsberättelsen ska innehålla förvaltningsberättelse, resultaträkning och balansräkning samt bokslutskommentarer, allt i enlighet med god redovisningssed. Verksamhetsberättelsen ska vara underskriven av samtliga ledamöter i styrelsen. Revisionsberättelsen ska ta ställning till om resultat- och balansräkningen ska fastställas samt om styrelsens ledamöter ska beviljas ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret.

Representantskapet fastställer resultat- och balansräkning, samt beslutar att till- eller avstyrka ansvarsfrihet för styrelsen för den tid verksamhetsberättelsen omfattar. Representantskapets beslut föreläggs kommande ordinarie kongress.

Det framgår av § 7 MOM 2 att representantskapet ska bestämma om tid och plats för ordinarie kongress och i § 7 MOM 13 att representantskapet kan besluta om att inkalla extrakongress, samt fastställa regler för ombudsval vid extrakongress. Enligt § 8 MOM 1 utser representantskapet efterträdare till ordförande om denne avgår under kongressperioden.

Representantskapet beslutar enligt § 3 MOM 2 om överklaganden vid uteslutning av medlem. Enligt § 14 beslutar representantskapet om överklaganden av riksorganisationens styrelse beslut.

Representantskapet behandlar ärenden som styrelsen förelägger representantskapet för yttrande.

MOM 5 Regler för omröstning

För representantskapet gäller samma regler för omröstning som för kongressen (se § 7 MOM 11).

§ 11

Riksorganisationens kansli

Styrelsen anställer medarbetare i ledande befattning vid riksorganisationens kansli samt fastställer arbetsordning för kansliet.

§ 12

Ekonomisk förvaltning

Styrelsen utser personer som två i förening tecknar riksorganisationens firma.

Styrelsen fastställer attest- och delegationsordning.

Placering av riksorganisationens tillgångar regleras i ett placeringsreglemente som upprättas av styrelsen. Placering är endast tillåten i bank eller motsvarande kreditinstitut som står under Finansinspektionens kontroll.

Riksorganisationens redovisning ska ske i överensstämmelse med god redovisningssed och lagstiftning i Sverige.

Riksorganisationens räkenskaper avslutas per kalenderår.

§ 13

Revision

För granskning av riksorganisationens styrelse, verksamhet, förvaltning och riksorganisationens räkenskaper väljer ordinarie kongress för följande kongressperiod två revisorer och två ersättare. Ersättarna inträder vid revisors förhinder eller avgång. Om någon ersättarplats blir vakant under kongressperioden utser representantskapet ny ersättare för resten av kongressperioden.

De förtroendevalda revisorerna ska anlita auktoriserad revisor för att tillsammans med dem utföra revision. Riksorganisationens kansli ska vara behjälpligt vid upphandlingen.

Revisorerna ska senast inom en månad efter den dag årsredovisning blivit klar för granskning till styrelsen avlämna sin revisionsberättelse.

Revisorerna ska ges möjlighet att närvara vid styrelsemöten. Revisorerna ska även kallas till representantskapsmöten och kongress.

Revisorerna erhåller arvode enligt grunder som fastställs av kongressen. Traktamente, resekostnads- och annan ersättning utgår enligt bestämmelser för uppdrag i riksorganisationen.

§ 14 Överklagande

Medlem kan överklaga beslut av förening, samorganisation och distrikt eller deras styrelser om medlemmen anser

- att beslut inte skett i stadgeenlig ordning.
- att beslut strider mot stadgarna eller föreskrifter beslutade med stöd av stadgarna av organ inom riksorganisationen.

Skrivelse med överklagande ska inges till riksorganisationens styrelse senast inom 30 dagar efter dagen för protokollets justering av det överklagade beslutet.

Riksorganisationens styrelse beslutar i ärende om överklagande sedan yttrande inhämtats från vederbörande distrikt, samorganisation och förening.

Riksorganisationens styrelse kan begära att sådant yttrande ska behandlas vid protokollfört medlemsmöte i föreningen.

Riksorganisationens styrelses beslut kan överklagas hos representantskapet. Skrivelse med överklagande ska inom 30 dagar från beslutets delgivning inges till riksorganisationens styrelse. Representantskapet behandlar ärendet på nästkommande sammanträde. Se även § 3.

§ 15

Stadgeändring

Ändring av riksorganisationens stadgar kan endast ske genom beslut av ordinarie kongress och med anledning av förslag av riksorganisationens styrelse eller motion.

Om förening, samorganisation eller distrikt begär det kan riksorganisationens styrelse efter prövning bevilja dispens från tillämpningen av stadgarna §4, §5 och §6.

§ 16

Upplösning

Riksorganisationen kan endast upplösas om beslut fattas av ordinarie eller extra kongress med fem sjättedels majoritet av de röstberättigade.

I händelse av beslut om upplösning ska kongressen besluta om hur riksorganisationens efter avvecklingen behållna tillgångar ska disponeras.

Dessa stadgar träder ikraft den 1 januari 2019.